PRAKTISCHE LEKTION

Pjesëzat dhe pasthirrmat

Lektionskategorie: Mësime të gjuhës shqipe

Dy pjesë të pandryshueshme të ligjëratës: pjesëzat që nuancojnë kuptimin e fjalisë dhe pasthirrmat që shprehin ndjenja.

Pjesëzat dhe pasthirrmat

Pjesëzat dhe **pasthirrmat** janë pjesë të pandryshueshme të ligjëratës. Ato nuk emërtojnë as qenie, as veprime: pjesëzat *nuancojnë* kuptimin e fjalisë, kurse pasthirrmat *shprehin* drejtpërdrejt një ndjenjë.

Llojet e pjesëzave

Lloji	Pjesëzat	Shembull
Mohuese	nuk, s’, mos, as	***Nuk** erdhi. **Mos** fol!*
Pohuese	po, patjetër, sigurisht, vërtet	***Po**, sigurisht.*
Pyetëse	a, vallë, ndoshta	***A** vjen nesër?*
Foljore	të, do, le, po, u	***Do të** vij. **Le të** shkojmë.*
Dëftuese	ja, qe	***Ja** ku është libri!*
Përforcuese	edhe, madje, sidomos, pikërisht, veç	***Madje** erdhi para kohe.*
Kufizuese	vetëm, thjesht, gati	***Vetëm** ti e di.*

Pjesëzat foljore — më të rëndësishmet

- **të** — shenja e lidhores: *duhet **të** shkoj*.
- **do** — shenja e së ardhmes dhe e kushtores: ***do të** vij, **do të** vija*.
- **po** — veprim në rrjedhë e sipër: ***po** lexoj*; edhe kusht: ***po** të vish*.
- **u** — shenja e joveprores në të shkuarën: ***u** lava, **u** kthye*.
- **le** — urdhër i zbutur: ***Le të** fillojmë!*

Pasthirrmat

Ndjenja	Pasthirrmat	Shembull
Gëzim, habi	oh, ah, uau, o	***Oh**, sa bukur!*
Dhimbje, keqardhje	ah, uf, medet, mjerisht	***Uf**, sa u lodha!*

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Ndjenja	Pasthirrmat	Shembull
Thirrje, tërheqje vëmendjeje	hej, o, more, moj	***Hej**, prit një çast!*
Neveri, mospranim	ëh, pf	***Ëh**, s'më pëlqen.*
Tinguj natyre	bum, tak, cak	***Bum**! ra dera.*

Pasthirrmat **nuk kryejnë funksion gjymtyre** në fjali: ato qëndrojnë të veçuara, zakonisht me presje ose me pikëçuditje.

Nuancat që sjellin pjesëzat

Krahaso të njëjtën fjali me pjesëza të ndryshme:

- *Arta erdhi.* — pohim i thjeshtë.
- ***Edhe** Arta erdhi.* — përveç të tjerëve.
- ***Vetëm** Arta erdhi.* — askush tjetër.
- ***Madje** Arta erdhi.* — çuditërisht, kundër pritjeve.
- ***Pikërisht** Arta erdhi.* — pikërisht ajo dhe askush tjetër.

Fjalët sinjalizuese

Nëse fjala nuk ndryshon formë, nuk përgjigjet asnjë pyetjeje gjymtyre dhe mund të hiqet pa e prishur strukturën e fjalisë — por duke ndryshuar ngjyrimin — atëherë është pjesëz. Nëse është e veçuar me pikëçuditje dhe shpreh ndjenjë, është pasthirrmë.

Gabimet e zakonshme

Gabim	Saktë	Pse
Nuk fol!	**Mos fol!**	urdhërorja mohohet me *mos*
Do vij nesër.	**Do të vij nesër.**	pjesëza *të* nuk hiqet në standard
s të kam parë	**s'të kam parë**	*s'* shkruhet me apostrof
Oh sa bukur!	**Oh, sa bukur!**	pasthirrma veçohet me presje

Provo vetë

1. ___ fol kaq shpejt! *(Mos)*
2. ___ të shkojmë në park. *(Le)*
3. ___ vjen nesër? *(A)*
4. Cila është pasthirrma: *oh, vetëm, nuk, do*? *(oh)*

Burime dhe referenca

- *Gramatika e gjuhës shqipe I – Morfologjia*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2002.
- *Gramatika e gjuhës shqipe II – Sintaksa*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2002.
- *Drejtshkrimi i gjuhës shqipe*, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë, Tiranë, 1973.
- *Fjalori i gjuhës shqipe*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2006.

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.